

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2021
dla gminy Bądkowo**

TREŚĆ DOKUMENTU

- I. Diagnoza stanu problemów społecznych na terenie gminy Bądkowo
- II. Cel główny, cele szczegółowe oraz zadania „Gminnego Programu Profilaktyki”
- III. Wskaźniki efektywności

WSTĘP

Pośród problemów społecznych w Polsce, to te związane z uzależnieniami są najtrudniejsze do rozwiązania. Związane jest to z tym, iż problemy te są bardzo złożone, wymagają poniesienia dużych kosztów społecznych i ekonomicznych. Alkohol jest produktem legalnym, dostępnym prawie w każdym sklepie, ale powoduje określone szkody zdrowotne, społeczne i ekonomiczne, dlatego też należy ograniczać rozmiary tych szkód i im przeciwdziałać.

Za raportem Światowej Organizacji Zdrowia pt. „Zagrożenia dla zdrowia światowego. Śmiertelność i obciążenie chorobami powodowane wybranymi najpoważniejszymi zagrożeniami” wydanie z 2009 r., alkohol plasuje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialny jest za ponad 60 rodzajów chorób i urazów. W Europejskim Raporcie Zdrowia- wydanie z 2012 r. nadużywanie alkoholu jest przyczyną niemal 6,5 % ogółu zgonów w Europie. Pomimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat skutków uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, problem uzależnienia wciąż rośnie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Bądkowo jest integralną częścią „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bądkowo”. Program obejmuje działania w zakresie profilaktyki, promocji zdrowia i minimalizacji szkód związanych z uzależnieniami mieszkańców gminy (zgodnie z celami operacyjnymi Narodowego Programu Zdrowia). Cele szczegółowe Gminnego Programu Profilaktyki dostosowano do możliwości lokalnych działań w zakresie istniejących problemów społecznych. Gminny Program w kwestii merytorycznej jest tożsamy z założeniami rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów oraz programów zalecanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych a także Krajowe Biuro Ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Program przedstawia działania przewidziane do realizacji w roku 2021.

Podstawa prawna i merytoryczna programu

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 opracowano na podstawie:

1. Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019, poz. 2277);
2. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 2050);
3. Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bądkowo;

4. Ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz.U. z 2019 r., poz. 2365 ze zm.), w związku z Rozporządzeniem RM z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020; Gminny Program jest spójny i zintegrowany ze Szkolnym Programem Profilaktyki.

I. **Diagnoza stanu problemów społecznych w gminie Bądkowo**

Gmina Bądkowo liczy 4236 mieszkańców (stan na dzień 30.09.2020 r. dane z USC Bądkowo). Gmina ma charakter typowo rolniczy, ponad 70% ludności gminy, utrzymuje się z rolnictwa. Dominującą więc rolę w życiu gminy odgrywa rolnictwo, z którego utrzymuje się większość mieszkańców. Stopa bezrobocia w powiecie wynosi 13,5 % (stan na dzień 30.09.2020 r.), dla porównania w województwie – 8,7%, w Polsce – 6,1%. Ogólna liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w gminie Bądkowo wynosi 118 osób. Z pomocy społecznej korzysta 86 rodzin, w tym 45 osób bezrobotnych. Bezrobotni to głównie osoby długotrwale bezrobotne, w przeważającej mierze bez średniego wykształcenia i bez kwalifikacji zawodowych oraz doświadczenia zawodowego – ustalono na podstawie rozszerzonej informacji o bezrobociu w gminie Bądkowo, umieszczonej na stronie internetowej PUP Aleksandrów Kujawski.

Na terenie gminy brak jest zakładów przemysłowych, usługi i handel oparty jest na sieci placówek podmiotów gospodarczych. Działalność kulturalno-oświatową na terenie naszej gminy prowadzi Gminny Ośrodek Kultury w Bądkowie oraz Gminna Biblioteka w Bądkowie. Dzieci i młodzież z terenu gminy Bądkowo uczą się w Zespole Szkolno – Przedszkolnym.

W gminie Bądkowo jest obecnie 13 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, na jeden punkt przypada 325 mieszkańców.

Osoby z problemem alkoholowym stanowią szacunkowo 3% dorosłej populacji mieszkańców tut. gminy. Nadal podtrzymuje się, iż osoby mające problem z nadużywaniem alkoholu, nie są w przeważającej mierze osobami bezrobotnymi. Nasz rejon jest gminą rolniczą, odnotowuje się rolników w grupie osób pijących ryzykownie oraz mających problem z nadużywaniem alkoholu, są także w tej grupie osoby pracujące. Na podstawie prowadzonej od kilku lat analizy osób którymi zajmuje się GKRPA, nadal podtrzymuje się założenie, iż problem z nadużywaniem alkoholu to problem przede wszystkim osób nie radzących sobie z trudnościami, stosujących alkohol jako nałogowy regulator emocji oraz pokoleniowy model picia.

Odnotowywane są przypadki przemocy domowej, w związku z nadużywaniem alkoholu. W roku 2020 wpłynęły do Komisji P/A wnioski o zastosowanie odpowiednich działań w stosunku do 1 osoby, dla porównania w ubiegłych latach do rozpatrzenia było w 2019 r. – 8 wniosków, w 2018 r. –

5 wniosków , w 2017 r. - 7 wniosków, w 2016 r. - 2 wnioski. Powyższe dane są ujęte w rejestrze spraw wpływających w danym roku do rozpatrzenia przez GKRPA w Bądkowie.

Do Urzędu Gminy w roku 2020 na Zespół Interdyscyplinarny wpłynęło z policji 2 wnioski - „Niebieskie Karty”, gdzie interwencja domowa dotyczyła osób po spożyciu alkoholu. Dla porównania w roku 2019 – 5 wniosków, w roku 2018 - 2 wnioski, w roku 2017 – 3 wnioski, w roku 2016 – 2 wnioski.

Na podstawie danych ustalonych na dzień 25.11.2020 r. z Posterunku Policji w Konecku w roku 2020 było 10 interwencji domowych w zw. z nadużywaniem alkoholu. Odnotowano 144 osób prowadzących pojazdy po spożyciu alkoholu (na podst. ankiety z dn. 25.11.2020 r.).

Nadal priorytetem w działaniach „gminnego programu” są oddziaływania na rzecz osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin (w przypadku członków rodzin - wsparcie, pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, proces uświadamiania). Rolę tę pełni i pełnić będzie nadal Punkt Konsultacyjny, który jest dostępny dla mieszkańców gminy bezpłatnie zarówno dla osób ubezpieczonych jak i nieubezpieczonych. Punkt prowadzi dwóch specjalistów psychoterapii uzależnień, którzy pracują zawodowo na Oddziale Terapii Uzależnień w Radziejowie. Punkt m.in. zapewnia dostępność do leczenia odwykowego oraz przygotowuje osoby z problemem alkoholowym do terapii stacjonarnej. W 2020 r. na OTU w Radziejowie żadna osoba z Gminy Bądkowo nie podjęła leczenia, dla porównania w roku 2019 leczenie podjęły 3 osoby, z czego 2 ukończyły terapię. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 r. nie skierowała żadnego wniosku o zobowiązanie do leczenia, dla porównania w 2019 r. taki wniosek też nie został wystosowany.

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości Rada Gminy została wyposażona w uprawnienia do kształtowania lokalnej polityki dotyczącej ograniczania dostępności fizycznej alkoholu. Rada Gminy Bądkowo po zasięgnięciu opinii jednostek pomocniczych (sołectw) podjęła 2 uchwały:

- *w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych na terenie gminy Bądkowo (Uchwała Rady Gminy Bądkowo Nr XXIX/169/2018, z dnia 15.06.2018r.);*
- *w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Bądkowo (Uchwała Rady Gminy Bądkowo Nr XXIX/168/2018, z dnia 15.06.2018r.).*

Stosując zasadę ograniczania dostępności alkoholu na terenie gminy Bądkowo ustalono ogółem limit 20 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży oraz limit 60 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do

spożycia poza miejscem sprzedaży. W uchwale określono dokładnie limit liczby zezwoleń na każdy rodzaj napojów alkoholowych.

Określono odległość *nie mniejszą niż 30 metrów* punktów podawania napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży jak i poza miejscem sprzedaży od obiektów chronionych z wyszczególnieniem tych obiektów. Uchwała określa precyzyjny opis sposobu, w jaki odległość tę należy obliczać.

Na terenie Gminy Bądkowo jest tylko 1 punkt, który prowadzi sprzedaż napojów alkoholowych w godzinach nocnych, do którego jednostki pomocnicze nie wnosiły wniosków w sprawie ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu w tym punkcie. Punkt też w opinii Komisji P/A nie miał nigdy niepokojących zgłoszeń, ani negatywnej opinii w sprawie sprzedaży nocnej alkoholu. Rada Gminy nie podjęła uchwały w sprawie odstępowania od zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych na terenie gminy Bądkowo.

W gminie od lutego 2012 r. funkcjonuje zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w skład którego wchodzi członkowie GKRPA, pracownicy GOPS, przedstawicielka sądu, służby zdrowia, oświaty oraz dzielnicowy. Dla skuteczniejszych oddziaływań w obszarze przemocy jak i profilaktyki uzależnień, jednym z założeń „gminnego programu” w 2020 r. jest kontynuacja szkoleń, warsztatów na rzecz przedstawicieli służb i instytucji wchodzących w skład GKRPA jak i zespołu interdyscyplinarnego. Przygotowanie do kontaktu i prowadzenia rozmów z ofiarą i sprawcą przemocy jest niezbędne w procesie zwiększenia kompetencji z wykorzystaniem procedury „Niebieskie Karty”. Członkowie GKRPA powinni systematycznie doskonalić swoje kwalifikacje i umiejętności, ze względu na pojawiające się nowe metody działań w obszarze rozwiązywania problemów alkoholowych. Podtrzymuje się nadal podnoszenie kompetencji służb jako proces stały.

Na podstawie danych ustalonych na dzień 25.11.2020 r. z Posterunku Policji w Konecku w roku 2020 nie odnotowano osoby posiadającej substancji psychoaktywnych. Z informacji uzyskanych od lekarza rodzinnego Przychodni Rodzinnej w Bądkowie- udzielono pomocy trzem pacjentom w związku z nadużyciem substancji psychoaktywnych, jeden pacjent został skierowany na leczenie stacjonarne (dane na dzień 25.11.2020 r.) Z posiadanych danych z Oddziału Terapii Uzależnień w Radziejowie żadna osoba z gminy Bądkowo nie uczestniczyła w terapii w roku 2020.

Istotą działań profilaktycznych na terenie gminy będzie przeciwdziałanie zagrożeniom, które w przyszłości mogą przybrać szerszy zasięg. Na poziomie lokalnym uzasadnione są więc dalsze działania profilaktyczne w lokalnej placówce szkolnej.

Profilaktyka z zakresu przeciwdziałania narkomanii prowadzona będzie jak dotychczas na pierwszym poziomie (profilaktyka pierwszorzędowa). Działania oparte tylko na przekazie wiedzy będą jedynie strategią uzupełniającą. Działaniem obejmuje się uczniów Zespołu Szkolno -

Przedszkolnego w kontynuowaniu działań w zakresie promocji zdrowego stylu życia, modelowania zachowań ryzykownych.

Wskazane rozwijanie umiejętności życiowych dzieci i młodzieży w zakresie podnoszenia świadomości, rozwijania pozytywnych postaw, wartości, asertywności – strategia edukacyjna. Młodzież podejmuje zachowania ryzykowne z powodu braku wielu umiejętności niezbędnych w życiu społecznym. Te deficyty uniemożliwiają im budowanie głębszych, satysfakcjonujących związków z ludźmi, odnoszenia sukcesów np. szkolnych, sportowych. Szukają więc chemicznych, zastępczych sposobów radzenia sobie z trudnościami.

W programie należy zapewnić udział w szkoleniach i konferencjach osób zajmujących się realizacją działań profilaktycznych – to założenie jest spójne z celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia.

Dostarczanie niezbędnej wiedzy (ulotki, broszury, filmy) w ogólnie dostępnych miejscach (GOPS, Punkt Konsultacyjny, przychodnia rodzinna, placówki szkolne) będzie również aspektem szerzenia wiedzy wśród naszej lokalnej społeczności. Zakłada się również potrzebę upowszechniania informacji dla mieszkańców gminy Bądkowo na temat dostępu do działań profilaktycznych, pomocowych i placówek leczenia.

W czwartym kwartale 2020 r. firma Nowe Horyzonty z Wrocławia przeprowadziła diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Bądkowo. Raport ma na celu przedstawienie wyników badań ankietowych. Obejmuje on podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk. Dane dotyczące lokalnych zagrożeń społecznych uzyskane zostały w drodze anonimowych badań ankietowych przeprowadzonych w gminie Bądkowo wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska:

- a) dorośli mieszkańcy;
- b) dzieci i młodzież szkolna;
- c) sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu.

Oto podsumowanie przeprowadzonych badań ankietowych:

Dorośli mieszkańcy gminy Bądkowo

- o Najpoważniejszymi problemem w opinii mieszkańców są: bieda i ubóstwo. Warto wspierać różnego rodzaju akcje promujące rozpowszechnianie wiedzy w poruszanych przez mieszkańców tematach i poszukujące rozwiązań zauważonych problemów. Jednymi z

prostszych i najbardziej ekonomicznych metod dotarcia do dużej liczby osób są plakaty oraz ulotki edukacyjne.

- Według opinii wyrażonych w ankiecie na temat spożywania alkoholu wydawałoby się, że mieszkańcy gminy Bądkowo odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu o średnim poziomie ryzyka, mieszkańcy piją dość regularnie jednak spożywają małe ilości alkoholu.
- Wydaje się konieczne przede wszystkim przeprowadzenie wśród mieszkańców gminy Bądkowo kampanii informacyjnej, mającej na celu zwrócenie uwagi na negatywne skutki spożywania alkoholu na organizm człowieka oraz konsekwencje społeczne związane z jego nadmiernym i regularnym spożywaniem. Kształtowanie postaw mieszkańców powinno nie tylko wiązać się z oddziaływaniem na poziom ich wiedzy, ale także koncentrować się na dwóch pozostałych składnikach postaw, czyli przekonaniach oraz emocjach, które mają swoje odzwierciedlenie w motywacjach mieszkańców, sięgających po alkohol. Dlatego, należałoby wziąć pod uwagę możliwość zorganizowania szeregu darmowych spotkań otwartych, mających na celu kształtowanie umiejętności i kompetencji społecznych związanych z asertywnością, radzeniem sobie z negatywnymi emocjami czy identyfikacją podejmowanych przez siebie zachowań ryzykownych oraz źródeł ich występowania.
- Badani respondenci deklarują, że w swoim środowisku mają przypadki osób przyjmujących substancje odurzające tj. narkotyki i dopalacze.
- Według ankietowanych zjawisko przemocy w rodzinie w gminie gminy Bądkowo jest zauważalne. Celem zwiększenia świadomości mieszkańców na temat przemocy w rodzinie, należałoby, na przykład, przeprowadzić na terenie gminy kampanię informacyjną dotyczącą przemocy w rodzinie oraz lokalnych instytucji, które mogą udzielać pomocy.

Sprzedawcy napojów alkoholowych

- Rozkład deklaracji sprzedaży alkoholu pozwala sądzić, iż sprzedawcy odpowiedzialnie podchodzą do sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim. W przypadku wątpliwości, co do wieku osoby kupującej alkohol większość badanych deklaruje, że zawsze sprawdza dowody potwierdzające wiek. Jednak w przypadku zestawienia tych wyników z opiniami badanych uczniów w szkołach z terenu gminy Bądkowo, zalecane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej z zakresu odpowiedzialnej sprzedaży napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych. Sporo starszych uczniów oceniło, że raczej i bardzo łatwo jest kupić zarówno alkohol jak i papierosy osobom poniżej 18 roku życia. Kampania informacyjna może zatem obejmować szkolenie dla sprzedawców, akcje z wykorzystaniem

techniki Mystery Shopping i dystrybucję materiałów typu plakaty, naklejki do umieszczenia w punktach.

Dzieci i młodzież szkolna

- Biorąc pod uwagę wyniki ankiet jednak należy zwrócić szczególną uwagę na profilaktykę sięgania po alkohol w grupie uczniów klas starszych. W przypadku używania substancji psychoaktywnych bardzo ważne jest prowadzenie regularnych zajęć profilaktycznych.
- Planując oddziaływania profilaktyczne kierowane do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników. Jeśli podczas warsztatów profilaktycznych zostaną przeprowadzone odpowiednio dobrane ćwiczenia i zabawy, uczniowie sami wyciągną wnioski dotyczące alkoholu i będą mieli okazję podzielić się nimi z grupą.
- W perspektywie wyników na temat funkcjonowania badanych uczniów w Internecie konieczna wydaje się szeroka edukacja z zakresu Cyberprzemocy oraz bezpiecznego korzystania z Internetu, czyli wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, czy poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.
- Dodatkowo, należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści. Samo korzystanie z komputera może być bardzo pożyteczne dla młodych ludzi, ale należy pomóc im w wyborze odpowiednich stron i portali. Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu. Także nauczyciele mogą podsuwać uczniom na lekcjach adresy ciekawych stron, związane w jakiś sposób z przedmiotem lekcji.
- Z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, że w szkołach problem przemocy rówieśniczej jest odczuwalny. Dyrektorzy placówek oświatowych powinni zwrócić szczególną uwagę na ten problem. Preferowane byłoby także doskonalenie szkolnych rozwiązań systemowych w zakresie kontroli i profilaktyki zachowań agresywnych. Co więcej, otrzymane wyniki na temat jakości relacji rówieśniczych w badanych klasach mogą posłużyć za zachętę do organizowania szkolnych warsztatów, podczas których dzieci i młodzież będą mieli okazję do wspólnego zastanowienia się nad alternatywnymi sposobami rozładowywania negatywnych emocji i skutecznymi sposobami rozwiązywania konfliktów, bez używania przemocy. Należy

także ciągle udoskonalać szkolne systemy przeciwdziałania i reagowania na przemoc, w które włączać trzeba rodziców, od których dzieci młodzież czerpią wzorce w zakresie stosowania przemocy jako rozwiązania codziennych problemów.

Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) podaje, że aż 50% zaburzeń zdrowia psychicznego prowadzących do nadużywania substancji psychoaktywnych, agresji i przemocy, a także innych zachowań antyspołecznych zaczyna się w okresie dojrzewania¹. Dzieci i młodzież są więc grupą wymagającą szczególnie intensywnych oddziaływań profilaktycznych.

Środowisko szkolne wywiera ogromny wpływ na rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny dzieci i młodzieży, stąd jego kształtowanie może sprzyjać zdrowiu psychicznemu².

Australijskie badania na zlecenie WHO pozwoliły na wyodrębnienie najistotniejszych czynników chroniących oraz czynników ryzyka³:

- 1) przemoc rówieśnicza
- 2) odrzucenie przez rówieśników
- 3) słaba więź ze szkołą
- 4) niedostateczne kierowanie własnym zachowaniem (brak kontroli)
- 5) destrukcyjna grupa rówieśnicza
- 6) niepowodzenia szkolne

Przez „czynniki chroniące” należy rozumieć: *wszystkie elementy osłabiające oddziaływanie czynników ryzyka, zwiększające „odporność” jednostki, a więc zmniejszające prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych*⁴.

Można je pogrupować w kilka kategorii:

- 1) poczucie przynależności
- 2) pozytywny klimat szkoły
- 3) prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza
- 4) wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy
- 5) okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć
- 6) zdecydowany brak akceptacji przez szkołę dla przemocy⁵.

---

¹ World Health Organization, (2004), *Mental Health Policy, Plans and Programs*, Geneva.

² Szymańska, J. (2012) *Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w szkole*, ORE Warszawa

³ Monograph, (2000) Commonwealth Department of Health and Aged Care 2000. *Promotion, Prevention and Early Intervention for Mental Health*. Mental Health and Special Programs Branch, Canberra

⁴ Słownik terminów według Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Źródło: http://www.parpa.pl/download/slownik_terminow.pdf (dostęp: 26.11.2018).

Wymienione czynniki chroniące mają charakter uniwersalny. Zadaniem warsztatów profilaktycznych jest wzmacnianie czynników chroniących oraz osłabianie czynników ryzyka. Warto pamiętać, że **oddziaływanie w zakresie jednego tematu zajęć, np. dotyczących jedynie przemocy może przynieść pozytywne rezultaty także w profilaktyce innych zachowań ryzykownych.**

Na podstawie zrealizowanych przez Państwową Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych badań pn.: „Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi”, **sformułowano kilka wniosków i rekomendacji o ogólnym charakterze.** Mianowicie:

- nadrzędną rekomendacją wyznaczającą kierunek działań profilaktycznych jest wzmacnianie pozytywnego stosunku do nauczycieli oraz budowanie klimatu współpracy pomiędzy nauczycielami w szkole oraz wspieranie konstruktywnych zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych młodzieży;
- do najbardziej uniwersalnych i selektywnych czynników chroniących uczniów przed angażowaniem się w zachowania problemowe należy włączyć: pozytywne nastawienie do nauczycieli; udział w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych; aktywny udział w praktykach i uroczystościach religijnych; dobry kontakt z rodzicami; monitorowanie przez rodziców miejsc, w których gimnazjalista spędza czas wolny.
- efektywna ochrona młodzieży wiąże się z prawidłowym rozumieniem przez nauczycieli procesów rozwojowych właściwych dla okresy adolescencji. Dlatego zaleca się, aby wspierać pedagogów i nauczycieli zarówno na poziomie kształcenia formalnego, jak i nieformalnego, w zdobywaniu wiedzy oraz poszerzaniu umiejętności w zakresie rozpoznawania wyzwań oraz trudności specyficznych dla tego okresu rozwoju;
- wsparcie nauczycieli powinno także objąć działania związane z przeciwdziałaniem wypaleniu zawodowemu: „Dbałość o dobry stan zdrowia psychicznego nauczycieli powinna być częścią szkolnego programu profilaktyki. W tym celu należy wspierać wszelkie inicjatywy służące podnoszeniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli, ułatwiać im dostęp do form kształcenia i rozwoju własnych możliwości”⁶;
- działania profilaktyczne powinny być ukierunkowane na uczenie umiejętności życiowych uczniów związanych m.in. z postawami asertywności, konstruktywnym rozwiązywaniem

---

⁵ Rządowy Program na lata 2014-2016, *Bezpieczna i przyjazna szkoła*.

⁶ K. Ostaszewski, A. Rustecka-Krawczyk, M. Wójcik, *Czynniki chroniące i czynniki ryzyka związane z zachowaniami problemowymi warszawskich gimnazjalistów: klasy I-II*, Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, s. 52.

konfliktów rówieśniczych na drodze negocjacji/mediacji oraz wspieranie ich w kształtowaniu poczucia własnej wartości.

Kolejnym wnioskiem związanym ze skutecznością profilaktyki jest konieczność **planowania cyklicznych działań**. Warunkiem zmiany postawy (a więc nadrzędnego celu oddziaływań profilaktycznych) jest ich regularne utrwalanie, zastępowanie zachowań destruktywnych konstruktywnymi oraz wspieranie uczniów w zdobywaniu wiedzy nie tylko na temat zagrożeń podejmowanych przez nich zachowań, ale także pomoc w gromadzeniu wiedzy na temat alternatywnych postaw, tj. warunkujących poprawę jakości funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym i rodzinnym. Jednym z elementów skutecznej profilaktyki jest także ewaluacja podejmowanych działań. Jej cel wiąże się z oceną skuteczności wprowadzanych zmian i planowaniu następnych.

Wśród postulowanych oddziaływań profilaktycznych należy wyróżnić:

- zwrócenie uwagi nauczycieli i opiekunów na specyficzne potrzeby uczniów, które wiążą się ze specyfiką ich rozwoju psychospołecznego;
- wsparcie rozwoju praktycznych umiejętności uczniów w zakresie rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem, asertywnością, konstruktywnym wyrażaniem emocji i potrzeb, przyjmowania perspektywy innych oraz empatii;
- wspieranie uczniów w rozwijaniu ich pasji, zainteresowań oraz w kształtowaniu w nich postaw ukierunkowanych na twórczość, kreatywność i motywację odkrywania nowych rzeczy;
- wzmacnianie w uczniach poczucia przynależności, skuteczności i sprawczości;
- kreowanie pozytywnej atmosfery współpracy, umożliwiającej im samodzielne podejmowanie decyzji, branie za nich odpowiedzialności.

Warto również wspomnieć, że obok oddziaływań kierowanych do uczniów warto planować także szkolenia profilaktyczne dla grona pedagogicznego oraz rodziców. Jest to warunkiem **inicjowania zmian systemowych**, a więc nie tylko pracy nad zasobami osobowymi uczniów, ale także kształtowania ich środowiska szkolnego oraz rodzinnego – głównych środowisk, w których funkcjonują.

CZYNNIK RYZYKA

**SYTUACJA
UCZNIÓW
BĄDKOWO**

**WŚRÓD REKOMENDOWANE
GMINY DZIAŁANIA**

<p>PRZEMOC RÓWIEŚNICZA</p>	<ul style="list-style-type: none"> • W szkole zjawisko przemocy rówieśniczej jest zauważalne, jednakże nie bardzo rozpowszechnione. • Działania profilaktyczne ukierunkowane na zapobieganie agresji i przemocy, rozwiązywanie konfliktów
<p>ODRZUCENIE PRZEZ RÓWIEŚNIKÓW</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Część uczniów doświadczyła w przestrzeni internetowej zjawiska hejtu oraz cyberprzemocy ze strony swoich rówieśników. • Działania edukacyjne z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, wspieranie świadomości prawnej uczniów, rozwijanie umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, poszerzanie wiedzy z zakresu ochrony własnych danych.
<p>SŁABA WIĘŹ ZE SZKOŁĄ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zaobserwowano odsetek wagarujących uczniów. • Działania skierowane na zwiększenie poczucia przynależności uczniów do środowiska szkolnego – imprezy integracyjne, wycieczki, wspólne akcje szkolne. • Część uczniów nie lubi swojej klasy i przyznaje, że czuje się w niej na tyle źle, że chcieliby ją zmienić. • Organizacja warsztatów dla nauczycieli odnośnie zarządzania uwagą uczniów, aktywnych metod uczenia • Działania mające na celu poprawę relacji uczeń – nauczyciel, warsztaty zmierzające do samoakceptacji uczniów i wartości działania grupowego.
<p>NIEDOSTATECZNE KIEROWANIE WŁASNYM ZACHOWANIEM (BRAK KONTROLI)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Duża część uczniów spędza od 3 do 5 (lub nawet więcej) godzin dziennie na korzystaniu z komputera i Internetu. Uczniowie najczęściej grają w gry komputerowe lub korzystają z portali społecznościowych tracąc poczucie upływającego czasu. • Wspieranie inicjatyw rozwijających różnorodne pasje uczniów (pozaekscyjne zajęcia sportowe, artystyczne, wolontariat, organizacja turniejów i innych eventów wyzwalających zdrową rywalizację)

Zebrane informacje posłużyły do stworzenia listy problemów związanych z uzależnieniami aktualnie występującymi w gminie. Obraz bieżących problemów jest podstawą do ustalenia celów „Gminnego Programu” oraz wyboru poniższych działań przewidzianych do realizacji w roku 2021.

Wnioski:

Na podstawie przeprowadzonej aktualnej analizy stanu problemów społecznych w gminie Bądkowo i przedstawionej powyżej diagnozy, niniejszy Gminny Program Profilaktyki na rok 2021 zawiera działania oparte na potrzebie realizacji:

1. **Profilaktyki uniwersalnej**, która jest ukierunkowana dla szerokiego grona mieszkańców, która ma na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych. Ważne jest więc rozwijanie różnych umiejętności życiowych, prospołecznych, które pozwolą młodym ludziom radzić sobie z wymogami życia, z emocjami. Kierowany jest równocześnie do dorosłej populacji mieszkańców m. in. informowanie o możliwościach korzystania z pomocy i wsparcia.
2. **Profilaktyki wskazującej**, ukierunkowanej na grupy wysokiego ryzyka, wykazujące pierwsze symptomy zachowań ryzykownych (problemów alkoholowych). Celem jest przeciwdziałanie pogłębianiu się zaburzeń oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie.

Stan zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w gminie Bądkowo

1. Punkt Konsultacyjno- Informacyjny w Bądkowie;
2. Koordynator ds. profilaktyki uzależnień;
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bądkowie;
4. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bądkowie;
6. Gminny Ośrodek Kultury w Bądkowie;
7. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Bądkowie;
8. Grupa AA „Przyszłość” .

Na zasadzie współpracy i współdziałania w zakresie wyjścia z uzależnienia, osoby podejmujące leczenie z terenu gminy Bądkowo korzystają ze świadczeń oddziału psychiatrycznego szpitala w Aleksandrowie Kuj.

Lecznictwo odwykowe o charakterze zamkniętym prowadzone jest w oparciu o ofertę Oddziału Odwykowego Całodobowego w Czerniewicach i Oddziału Terapii Uzależnień w Radziejowie.

Źródła i zasady finansowania

1. Źródłem finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i zgodnie z art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości, nie mogą być przeznaczane na inne cele.
2. Planowane dochody na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii łącznie wyniosą **173.000,00zł.**
3. Budżet na realizację wszystkich zadań pochodzi z dochodów Gminy z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych- dział 851-85154 Ochrona Zdrowia- rozdział Przeciwdziałanie Alkoholizmowi oraz dział 851-85153 rozdział Przeciwdziałanie Narkomanii.

Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Za udział w posiedzeniu komisji, udział w kontrolach punktów sprzedaży alkoholu, dyżur w punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym oraz innych pracach mających bezpośredni związek z realizacją zadań określonych w programie, należących do kompetencji Komisji, członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości 10% kwoty minimalnego wynagrodzenia, określonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 roku w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. (Dz.U. z 2020 r, poz. 1596);
2. Podstawę do wypłacenia stanowi uczestnictwo w posiedzeniach i pracach komisji oraz podpis na liście obecności;
3. Wynagrodzenie wypłacane będzie na konto bankowe członków komisji lub w Kasie Urzędu Gminy Bądkowo;
4. Wydatki z tytułu wynagrodzenia realizowane będą z budżetu gminy w dziale Ochrona Zdrowia -P/A.

5. Członkowie GKRPA mają prawo do zwrotu kosztów przejazdu własnymi samochodami osobowymi oraz środkami PKS, PKP, jeżeli jest to niezbędne do wykonywania powierzonych zadań w ramach niniejszego programu.

Zasady rozliczania kosztów delegacji służbowych członków GKRPA w sprawie zwrotu kosztów podróży uczestniczących w konferencjach, szkoleniach, warsztatach, wyjazdach służbowych.

1. Za dojazd na szkolenie, konferencje, warsztaty, polecenie wyjazdu służbowego członkom GKRPA, przysługuje należność z tytułu podróży służbowych na podstawie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29.01.2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej;
2. Należności z tytułu podróży służbowych związanych z realizacją gminnego programu, przysługujące członkom komisji obejmują diety oraz zwrot kosztów podróży, w tym zwrot kosztów dojazdów środkami komunikacji miejscowej;
3. Środek transportu właściwy do odbycia podróży określa osoba podpisująca polecenie wyjazdu;
4. Podstawę wypłacenia kosztów dojazdu stanowi przedstawienie stosownej delegacji;
5. Zwrot w/w kosztów będzie wypłacany na podane konto bankowe lub w Kasie Urzędu Gminy Bądkowo;
6. Poniesione wydatki zwrotu kosztów delegowanego członka komisji będą wypłacane z budżetu gminy w dziale –Ochrona Zdrowia, środki P/A.

II. Cel główny, cele szczegółowe oraz zadania „Gminnego Programu Profilaktyki”

Celem głównym Gminnego Programu jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Bądkowo oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cele szczegółowe i zadania Gminnego Programu na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości są ściśle powiązane z celami operacyjnymi dotyczącymi profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia (ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym - Dz.U. z 2019 r., poz. 2365 ze zm.).

Cele szczegółowe:

- 1. Udzielanie pomocy i sukcesywne oddziaływania wobec osób z problemem alkoholowym i uzależnionych oraz ich rodzin.** Jest to strategia informacyjna i edukacyjna oraz strategia interwencyjna, której celem jest pomoc osobom mającym trudności w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów oraz wspieranie w sytuacjach kryzysowych. Interwencja obejmuje pomaganie mieszkańcom gminy. *Podstawowe techniki interwencji to poradnictwo, kierowanie do specjalistycznych placówek, telefon zaufania, doradztwo.*
- 2. Upowszechnianie informacji dla szerokiego grona mieszkańców na temat działań profilaktycznych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem i ich rodzin.** Jest to strategia informacyjna – celem jest dostarczenie adekwatnych informacji na temat problematyki uzależnień, działań podejmowanych na terenie gminy w zakresie profilaktyki oraz niezbędnych informacji o dostępnych placówkach leczenia osób z problemem alkoholowym.
- 3. Systematyczne oddziaływania profilaktyczne i edukacyjne na rzecz dzieci i młodzieży z terenu gminy Bądkowo.** Powyższe oddziaływania, aby miały pozytywne rezultaty będą efektem połączenia strategii informacyjnej, edukacyjnej oraz strategii działań alternatywnych. Strategia informacyjna polegać będzie na dostarczaniu informacji o skutkach używania substancji uzależniających, co ma spowodować zmianę postaw oraz nie podejmowanie zachowań ryzykownych. Strategia edukacyjna (trening umiejętności życiowych) ma na celu pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych – umiejętność nawiązania kontaktów z ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia. Strategia działań alternatywnych ma na celu pomoc w zaspokojeniu ważnych potrzeb (przynależności, integracji) oraz osiąganie satysfakcji życiowej przez stwarzanie możliwości zaangażowania się w działalność pozytywną (artystyczną, społeczną, sportową).
- 4. Podnoszenie kompetencji osób zajmujących się profilaktyką i realizacją programu.** Strategia edukacyjna zapewni kształtowanie umiejętności grup zawodowych pracujących w obszarze profilaktyki.
- 5. Kontrole punktów sprzedaży alkoholu.** Strategia interwencyjno- edukacyjna ma na celu modelować i wzmacniać pożądane zachowania sprzedawców jak i mieszkańców w zakresie przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości. Jest to ważnym obowiązkiem w zakresie zapobiegania niepożądanym zjawiskom np. sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym.

Poprzez w/w cele zamierza się:

Ad 1.

- dostarczyć odpowiedniej pomocy terapeutycznej, wiedzy dot. możliwości wyjścia z problematycznego nadużywania alkoholu;
- zapewnić wsparcie osobom współuzależnionym i członkom ich rodzin;
- w razie konieczności zastosować działania interwencyjno- motywacyjne.

Ad.2.

- dotrzeć do szerokiego grona mieszkańców z niezbędnymi informacjami i danymi kontaktowymi o dostępnych miejscach i formach pomocy oraz pozyskaniu wsparcia społecznego - strategia „dostępności pomagania”;
- podnieść świadomość mieszkańców o możliwościach korzystania z systemu wsparcia w sytuacji problematycznego nadużywania alkoholu;
- zapewnić bezpośredni, anonimowy kontakt osób zainteresowanych z placówkami i specjalistami;
- przeprowadzać kampanie informacyjne na rzecz mieszkańców dotyczące m.in. przemocy, uzależnień itp.

Ad 3.

- podnieść umiejętności i kompetencje niezbędne do realizacji przez osoby zajmujące się profilaktyką;
- zapewnić dzieciom alternatywne formy spędzania czasu wolnego, polegające na wskazaniu sposobów spędzania czasu oraz inspirowaniu do aktywności i rozwijaniu uzdolnień strategia „alternatywnych sposobów życia”;
- podnieść świadomość dzieci i młodzieży o realnych szkodach bezpośrednich i odległych skutkach podejmowania ryzykownych zachowań - strategia „informowania o realnych konsekwencjach”;
- dzieci i młodzież będą rozwijać różne umiejętności życiowe i prospołeczne, które pozwolą młodym ludziom radzić sobie z wymogami życia i emocjami – strategia „nabywania umiejętności społecznych i panowania nad emocjami”.

Ad 4.

- doskonalić osoby zajmujące się profilaktyką i pracą nad osobami z problemem alkoholowym w nowych metodach pracy i kontaktu z klientem

- podnosić świadomość i wiedzę w zakresie szerzenia oraz prowadzenia działań profilaktycznych i pomocowych w odpowiednim kierunku, zgodnie z pojawiającymi się nowymi rozwiązaniami w tej kwestii.

Ad 5.

- weryfikować przestrzeganie sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości;
- monitorowanie punktów sprzedaży;
- doskonalenie osób zajmujących się sprzedażą napojów alkoholowych z terenu Gminy Bądkowo.

Zadania:

do celu szczegółowego Nr 1

1. Zapewnienie mieszkańcom gminy bezpłatnego dostępu do poradnictwa w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym w Bądkowie;
2. Mityngi AA „Przyszłość” w Bądkowie;
3. Finansowanie Pogotowia Telefonicznego- „Niebieska Linia”;
4. Dofinansowanie poprawy warunków bazy lokalowej Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego oraz jego wyposażenia;
5. Finansowanie pracy koordynatora Gminnego Programu;
6. Finansowanie wyjazdów dzieci na obóz socjoterapeutyczny;
7. Pomoc i wsparcie mieszkańców gminy w dostępie do placówek leczenia odwykowego, poprzez współpracę i współdziałanie z tymi placówkami;
8. Działania interwencyjne i motywacyjne w chorobie alkoholowej;
9. Współpraca z instytucjami w zakresie udzielenia pomocy i wsparcia osobom, a także rodzinom, w których występuje problem używania substancji psychoaktywnych;
10. Zakup materiałów edukacyjnych .

do celu szczegółowego Nr 2

1. Dokonywanie na bieżąco aktualizacji bazy danych na temat placówek leczenia, dostępnej dla mieszkańców gminy Bądkowo;
2. Umieszczanie w ogólnie dostępnych miejscach na terenie Gminy Bądkowo informacji o miejscach uzyskania wsparcia i pomocy.

3. Promowanie zdrowego stylu życia oraz informowanie mieszkańców na temat zjawisk przemocy i wszelkich uzależnień m.in. poprzez kampanie, festyny, imprezy z programem profilaktycznym dla mieszkańców Gminy Bądkowo

do celu szczegółowego Nr 3

1. Finansowanie Programów Profilaktycznych na rzecz rady pedagogicznej oraz dzieci Z.S.P. w Bądkowie, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki nowych form uzależnień np. cyberprzemocy, uzależnień od telefonów komórkowych, gier, internetu; oraz przemocy rówieśniczej.
2. Warsztaty oraz spotkania edukacyjne na rzecz dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem tematyki nowych form uzależnień np. cyberprzemocy, uzależnień od telefonów komórkowych, gier, internetu; oraz przemocy rówieśniczej.
3. Finansowanie inicjatyw profilaktycznych w organizowaniu czasu wolnego na rzecz dzieci i młodzieży, w tym zajęć sportowych, plastycznych, muzycznych z programem profilaktycznym, spektakli o charakterze terapeutycznym
4. Zakup materiałów edukacyjno-profilaktycznych do pracy z dziećmi i młodzieżą, w tym materiałów rozwijających sferę emocjonalną, gadżetów profilaktycznych itp.

do celu szczegółowego Nr 4

1. Udział w szkoleniach, konferencjach oraz naradach osób bezpośrednio zajmujących się profilaktyką oraz pracą nad osobami z problemem;
2. Zakup materiałów edukacyjnych.

do celu szczegółowego Nr 5

1. Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych, ze szczególnym uwzględnieniem natężenia kontroli w okresie wakacyjnym ;
2. Działania interwencyjne w przypadku łamania przepisów ustawy.
3. Podnoszenie kompetencji dla sprzedawców napojów alkoholowych poprzez udział w szkoleniach.
4. Zakup materiałów edukacyjnych- plakatów, ulotek.

III. Wskaźniki efektywności

W zakresie działań związanych z celem szczegółowym Nr 1

1. Liczba osób korzystających z porad Punktu;
2. Liczba osób które ukończyły terapię;
3. Liczba osób wobec których zastosowano działania interwencyjne;
4. Liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowy interwencyjno-motywacyjne Komisji P/A;
5. Liczba osób skierowanych na badanie biegłych w przedmiocie uzależnienia;
6. Liczba wniosków skierowanych przez GKRPA do sądu;
7. Liczba dzieci uczestniczących w obozie socjoterapeutycznym;
8. Liczba instytucji korzystających z materiałów edukacyjnych.

W zakresie działań związanych z celem szczegółowym Nr 2

1. Ilość punktów na terenie gminy, w których zamieszczono informacje;
2. Ilość zamieszczonych informacji;
3. Zamieszczanie na bieżąco informacji na głównej stronie serwisu Gminy Bądkowo o organizowanych przedsięwzięciach profilaktycznych;
4. Liczba zrealizowanych kampanii, imprez, liczba uczestników.

W zakresie działań związanych z celem szczegółowym Nr 3

1. Liczba nauczycieli uczestniczących w szkoleniach;
2. Liczba szkoleń na rzecz nauczycieli;
3. Liczba dzieci uczestniczących w programach, warsztatach ;
4. Liczba spotkań edukacyjnych, warsztatów i wykładów zorganizowanych na rzecz dzieci i młodzieży;
5. Liczba programów i inicjatyw profilaktycznych w organizowaniu czasu wolnego na rzecz dzieci i młodzieży;
6. Liczba dzieci uczestniczących w w/w inicjatywach profilaktycznych.
7. Ilość zakupionych materiałów edukacyjno-profilaktycznych.

W zakresie działań związanych z celem szczegółowym Nr 4

1. Ilość odbytych szkoleń, porad, konferencji;
2. Ilość osób uczestniczących w szkoleniach;
3. Ilość zakupionych materiałów edukacyjnych.

W zakresie działań związanych z celem szczegółowym Nr 5

1. Liczba przeprowadzonych kontroli sklepów;

2. Liczba oddziaływań na rzecz sprzedawców nieprzestrzegających przepisów ustawy (pouczenia, upomnienia, bądź kary).
3. Liczba szkoleń dla sprzedawców, liczba przeszkolonych sprzedawców.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii będzie realizowany przez Urząd Gminy Bądkowo przy współpracy:

1. Koordynatora ds. Gminnego Programu;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
3. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
4. Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy;
5. Punktu Konsultacyjno- Informacyjnego;
6. Placówek kulturalno- oświatowych;
7. Posterunku Policji w Konecku;
8. Grupy AA „Przyszłość” w Bądkowie;
9. Centrum Profilaktyki Uzależnień w Aleksandrowie Kuj.,
10. Oddziału Psychiatrycznego Szpitala Powiatowego w Aleksandrowie Kuj.
11. Telefonicznego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” w Toruniu.

Zadania związane z realizacją powyższego programu w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przedstawia dołączone zestawienie wydatków.